

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 forint.
Egy szám ára 8 kr. — Község-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 3 frt. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felelős szerkesztő: **Cs. Szabó Kálmán.**

Szerkesztő
és laptulajdonos: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. A bélyeg díj
külön minden beiktatásnál 30 kr. Nyilttér sora 25 kr.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Vallás és politika.

Már régen foglalkoztak az emberek az általános és örök béke kérdésével s különösen azon személyek érdeklődtek az eszme iránt, kik az emberiség helyzetének állandó javításán fáradoztak.

A vallások közül, melyek az emberiségnek az örök békét hirdetik, első sorban áll a keresztény egyházé, mely béke vallásnak is nevezetik. Alapítója világos és minden kétértelműséget kizáró módon jelenti ki, hogy az általa hirdetett vallás: a népek testvériségét és az örök béke megteremtését tűzte ki céljául.

„Egy pásztor és egy nyáj legyen a földön“, ez volt magasztos és ideális tana.

Eléretik ez, úgy rendithetetlenül meg van alapítva Isten országa a földön.

Mindazon intések és tanítások, melyeket Jézus övéinek hirdetett s melyek tanításának magvát képezték, mi másra céloztak, mint a háboru mellőzésére, mint az örök béke megalapítására és megerősítésére. Éppen ezen béke utáni törekvésben és a háborunak megszüntetésében, ami minden körülmények közt elvetendő, látja az alapító vallásának előrehaladottságát.

A „szemet szemért, fogat fogért“ mondással szemben, ellénk állítja tantételét: „szerezzetek ellenségeteket, áldjátok, kik titeket átkoznak, tegyetek jót azokkal, kik benneteket gyűlölnék, imádkozzatok azokért, akik bántanak és üldöznek.“

És ha Krisztus a háborut nem minden körülmények közt tartja elvetendőnek és az Isten által megalapított földi rend iránti ellenszégülésnek, hogy mondhatá hegyi beszédében a „Békeszeretokról“, hogy „ők boldogok, hogy ők Isten gyermekének nevezhetők.“

A keresztény vallásnak az örök béke iránti teljesen absolute törekvése értelmében jár el az irás is, ha már Jézus születésekor énekelteti a „Béke a földön“ égi szózatot az angyalok karával. És teljesen ezen keresztény tanítás szerint hangzik az apostoli üdvkivánat „Béke legyen veletek.“ Jézusnak ezen világosan kimondott tendenciájának teljesen megfelel, ha a *szentírás egy szóval sem említi, hogy a háboru Isten rendeltetése.*

És így különösnek tetszik azon órnagy vallásnézete, ki a porosz országgyűlésen mint kormánybiztos elnökölt és aki azt mondta, hogy „a katonaiskolák az isteni szentháromság alapján állanak és céljuk a német nemzetet az elfajulástól megmenteni.“

Ugy megtörténhetik, hogy éppen arra törekednek majd az intéző fórumok, hogy a keresztény vallásból a hadászat, a politika céljaira és érdekében „katonavallást“ csináljanak, hogy legközelebb a különböző katonai intézményeknél kénytelen lesz az ember egyházi szertartásokat végigcsinálni, vagy a csinos hadnagykot az új vallás papjaként, vagy talán éppen apostolainak tekinteni.

A fent említett és ezzel hasonló tévedésekkel szemben köteles minden keresztény, ki vallását szolidabb és tisztább forrásból merítette, nem pedig a modern formákból mint egy vallástörödékeét ismeri, kijelenti, hogy a *keresztény vallás, meg háboru és hadászati intézmények nincsenek egymással absolute semmi összefüggésben és mint két különemű dolog egymást teljesen kizárják, egymásnak világosan ellentmondanak. Az állam tehát ellenkezésbe jut az egyházzal.*

Teljesen Krisztus szellemében jár el Kant,

a keresztény vallás kérdőjeles csodálója, ha azt tanácsolja, hogy minden ütközet végeztével általános vezeklési nap tartassék.

A háboru alatt kivivott győzelem fölötti hálaünnepek, a himnuszok, melyeket az urak urának zengenek, a világ atyjának a bibliában hirdetett morális eszméjével állnak nem csekély ellentétben, mert a közömbösségen kívül, mely módon a népek egymás kölcsönös jogait keresik (sajnos, igen gyakran) azt még egy kedvteliséggel is fűszerezik, jó sok embert vagy szerencséjüket megsemmisíteni.

Azon kérdés igenlésének, hogy időnkben szükség van-e a háborura vagy hadászati intézményekre, a keresztény vallás nem mond ellent.

Bebizonyult okot találni a háborura nem nehéz, de nem mind találhatók meg a keresztény vallásban.

Mondani lehet: a műveltségi fok, amelyen az emberiség ez időben áll, még oly alacsony, nemhogy a háboru eszköze nélkülözhető volna és oly csekély idő mult, hogy az ember állatiasságából kivetkőzött, mely nem volt elég, hogy az állatot, amely az emberben el van rejtve, teljesen kiölje.

Kant idézte ama görög mondást, amely így hangzik: „A háboru azért haszontalan, mert több gonosz embert nevel, mint amennyit elvesz.“

Pápai Lajos.

A sorozás.

Miután a politikai pártok között félesztendőn át dult elkeseredett harc békés megegyezés útján véget ért, a parlament, mint a törvényhozásnak főszerve vissza térve működésének rendes köréhez, mindenekelőtt azokat a nagyfontosságú ügyeket in-

A törpék.

— Irta: Thury Zoltán. —

Azok az átkozott kis törpék, a kik a folyót őrizték, sok bajt okoztak a szegény betegnek. Nem tudott kikötni se az egyik, se a másik parton; a mint parthoz ért a csónakkal, rögtön beleszurták az oldalába a lándzsájukat s ez nagyon fájt. Borzasztó az az örökös csónakázás.

A tifusz tizennegyedik napján jött rá a szegény beteg ember annak a nyitjára, hogy miért érez hasogató, éles szurást a jobb oldalában, ha reáfordul. A törpék, ezek a kis kutyafejű hitvány fráterek bántják, mert ki akar kötni a parton. Odahívta a feleségét az ágyához s neki is elmondta, hogy mi voltaképpen a baj.

— Tudod, Lidikém, félnek tőlem ezek a kis haszontalanok. Én, a nagy erős ember, felállok a csónakban, evezek, evezek — mutatta, hogy hogyan evez — s egyszerre rám rontanak s belémütik a lándzsát. — Kinosan felordított s rátapasztotta a kezét a baloldalára. — Lásd, most is, s ez éppen a király volt. Egyszer végig verek rajtuk. Végy ma nekem egy jó erős, hosszú, hosszú kardot. Értetted?

A szegény, a sok virrasztásban lesóványodott, elfáradt asszony szeméből kiesett a köny, mire dühbe jött a beteg.

— Mit sírsz? Azt hiszed, hogy nem tudok elbánni ezekkel a kis majmokkal! Végy csak kardot,

olyant, mint a milyent a huszárok hordanak, csak-hogy hosszabbat. Egy kicsit gondolkozott s hirtelen a felesége felé fordult a nagyon fontos kérdéssel.

— Most már nem tudom, hogy megöljem-e a királyt vagy élve fogjam el? Mit gondolsz?

— Öld meg — mondta az asszony és elfordult. Nem akarta izgatni az urát a sirásával, könyek nélkül pedig nem tudta végighallgatni.

A beteg várt egy-két órát, de azután már türelmetlen lett.

— Hol van a kard? mivel űssem le, a lapátal? Ha az eltörik, mivel evezek! Lidike, hol vagy? Az asszony bejött s egy pohárban magával hozta az orvosságot is. A beteg erre roppant haragra lobbant.

— A kardot hozd, nem keserű vizet. — Elvette a poharat s a sarokba csapta. — Hol van a kard? Elküldtek kardért s odaadták neki. Azzal megint elindult csónakázni, de gyorsabbak voltak a törpék, beleütötték a lándzsát az oldalába s úgy látszik, hogy megint a király volt az ellenfél, mert olyan nagyot kiáltott fájdalmában a szegény csónakos, hogy összeszaladt rá az egész ház.

— Mi az, Lajos, az Istenért! Megint megszurta? Szegény, szegény uram, nem bírsz velük?

De már nem lehetett beszélni vele. Hátraesett a párnára, előbb csikorgatta a fogait dühében, hogy újra kifogott rajta az a kis haszontalan törpekirály, azután pedig nagyon elgondolkozott, behunyta a szemét, óvatosan a folyó közepén csónakázott, nehogy

újra bántásák s azon töprengett a zavaros agya, hogy hogyan lehetne kikötni. Néha megrázták, nehogy beletévedjen valami örökös kikötőbe s elkényszeredve, tanácstalanul állott az ágy körül a család. Még a gyermekek is megéreztek, hogy szomorú a ház. Nesztelenül jártak a szobákban, sehogyse ment a játék, unták magukat s aggodalmas kíváncsisággal néztek be a betegszobába, ha nyílt az ajtó. A doktor kezdett az Istenről beszélni, hogy annak nagy hatalma van, talán érvényesíti ezuttál, az emberi tudomány pedig véges. Az asszony már nem is hallgatott reá. Hamarabb rájött arra, hogy csak az Isten segíthet, mint a doktor. Nem tudott imádkozni, mert belezsibbadt abba az agya, hogy az Istennek segítnie kell, hiszen itt van a legjobb alkalom arra, hogy megmutassa, hogy jó, hogy kegyelmes. Mit csinálnak ők, szegény gyámoltalanok, ha meghal az, aki gondoskodik róluk.

A beteg arcán nagyon meglátszott, hogy gondolkodik. Kinlódott az agya, teste lázban vergődött az ágyban, szinte izzott, a fejét azonban el se mozdította arról a helyről, a hova belesüppedt a párnába. Néha beszélt, egy-egy szót mondott a törpékről, akik ugylátszik nem akarták megengedni, hogy a sok hánykolódás után kikössön — s evezett, mindig evezett. A nagy munkában ledobta magáról a takarót s valakit kapitány urnak szólított.

Reggel felderült az arca s azt mondta, hogy küldjenek el az apósa után, Mikor az öreg megérkezett, kiküldött a szobából mindenkit s a fülébe

tézve el, amelyeket már a mult esztendő végén lettek volna tárgyalandók: az 1899. évi költségvetésről és ujonczjuttalékról szóló törvényjavaslatot. A király már a pártok béketárgyalása folyamán hangoztatta, hogy főképpen az ujonczozás tekintetében nagy aggodalommal nézne elébe esetleges törvényellenes eljárásoknak. Azonban hál' Istennek az az egész vonalon oszágSZerte a legnagyobb csendben történt meg.

Beh más volt a seregek kiegészítése az elmúlt századokban sőt még a jelenben is az 1868. évet megelőző időben, amikor az általános védkötelezettség kimondatott. Régente, még az állandó hadseregek felállítását után is, ami nálunk 1715-ben történt, toborzás és erőszakos katonafogás útján egészítették ki. A verbuválók bejárták az országot és mindenféle csalogató ígéretekkel, ha pedig szépszerivel nem sikerült, erővel is elvitték az arra termelt legényeket. Nem csoda, hogy a nép nagy tömege nem igen vonzódott a katonasághoz, nem csábította a fényes, czifra ruha, mert a köteles tizenkét év rettenetesen nehezedett arra, aki hitt a hívogató szónak.

Ma persze már nyoma sincs annak a világnak. A modern kor nem tekinti a katonáskodást kizárólagos élethivatásnak, vagy csak aránylag igen kevesekre: a tisztokra nézve. Az állam többi polgárait nézve a katonai szolgálat ép olyan köztelherviselés, mint az adózás és egyéb szolgáltatások, amelyekkel a hazának tartozunk. Igaz, hogy súlyos áldozat. Három esztendőre kivagyunk ragadva családunk köréből, ott kell hagynunk a polgári életben folytatott foglalkozásunkat, amelyet alig, hogy megkezdünk, mert hisz oly korban hi a hadhőtelezettség, amikor az ember még csak hozzá látott valami életpályához.

Nagy áldozatot kíván e kötelezettség, a haza polgáraitól, munkaerőben és vagyonban egyaránt. Hisz a hadsereg fentartásának terhei, — melyek nálunk a jelen évben 160 millióra rugnak, — egyre szaporodnak; és bár a világ legnagyobb seregének ura, az orosz czár, felemelte intő szavát a hadseregek örületes költségeinek túlfokozása ellenében, mégis, ugylátszik, hogy csak ideális utópia marad a lefegyverzés nemes gondolata. Addig, noha nemzeti jövedelmünk igen nagy részét fölemészti a hadsereg fentartása, kénytelenek vagyunk a többi állammal lehetőleg egysorban maradni, mert esetleges háboruban vajmi nehéz harcoképes sereget előzetes készület nélkül lábra állítani. Az amerikai egyesült államok is, a melyeknek béke idején csak milicziájuk van, kénytelenek voltak a spanyol háboruban nagy serget összetoborozni.

Mindazonáltal ne csüggedjünk. Nagy és nyomasztó teher ugyan a hadi szolgálat minden egyes ifjura nézve is, de egyuttal nagyon tanulságos iskola. Épen ebben az életkorban válik szükségessé az egyén kitörő, gyakran féktelen természetét megzabolázni, rendhez és fegyelemhez nevelni, arra szoktatni, hogy megtanulja a másokkal való hasznos összműködést. Aki végigküzdötte a katonáskodás ne-

hez éveit, sokkal inkább megfogja becsülni később az életben élvezhető szabadságot és sokkal kevesebb összeütközés lesz embertársaival, mint annak, aki az ifjuság éveiben ama nevelő és fegyelmező hatása alatt nem állott.

A hadi szolgálat a jelenben talán megfoszt sok megszokott élvezettől, de üdvös hatását megérezzük egész életünk folyamán. *K-i Sz-d.*

Irodalom.

Magyar Anekdotalinc. Csak röviddel ezelőtt ismertettük Tóth Béla nagy munkáját a Magyar Anekdotalincset. Most kaptuk a nagyérdékű vállalat 2—3. füzetét. Tóth Béla könyve nagyon is megostromolja az érdeklődés kapuit és az első rohamra beveszi azokat. Csillogó művészi kivitelő mozaik minden egyes lapja, tele gyakorlati életbölcseccsel, — finom humorral és jóízű elmésséggel. S ráadásul még bemutatja intim vonásokban a magyar nemzet lelkét, olyannak, minő volt ősidőkben és olyannak a minővé lett idők folyamában, sokféle átalakulás útján. Mulatságosabb könyv alig képzelhető minden bölcseége mellett is igazi kincses bányája a jó kedvnek, a derűtségnek és a tisztára leszűrődött életfilozófiának. — Egy-egy füzet 25 kr. kerül. Előfizethetni lehet 6 füzetre 1 frt 50 kr, 10 füzetre 2 frt 50 kr-ával, Singer és Wolfner kiadó cégénél Budapesten, Andrássy-ut 10. sz.

Székely Mózes erdélyi fejedelem élet- és jellemrajza. Dr. Vass Miklós főreálisk. tanár tanári értekezéseül Székely Mózes e nevezetes ember életét választotta, mely eddigelé megírva kevésbé volt. Ezt a könyvet akarja a nyilvánosságra hozni és erre hirdet előfizetési felhívást. A könyv bővebb ismertetésébe már csak azért sem akarunk bocsátkozni, mert az előfizetési felhívások lapunk jövő számához csatolva lesznek. A mű mintegy hét nyomtatot ivre terjed, előfizetési ára 1 frt lesz.

Beniczky B. Lenke válogatott regényeinek új füzetes kiadásából most kaptuk a 2—4 füzeteket, a kiváló író folytatta ezekben Sára története című nagyérdékű regényét. Egy-egy füzet ára, noha a kiállítás igen szép, csak 15 kr. A vállalatra előfizetni is lehet és pedig 10 füzetre 1 frt 50 krral. Kiadja Singer és Wolfner Budapesten, Andrássy-ut 10. sz.

Szinpártoló egyesület.

(-n.) Lapunk mult számának első helyén dr. Vass Miklós a vajudó sziniügyekkel foglalkozva, felvetette az eszmét, hogy egy székelyföldi szinpártoló egyesület alakuljon, mint részvénytársaság 150,000 frt tőkével, melybe a székelyföldi nagyobb városok belevonassanak s lehetővé tegyünk ezuton, egy tisztességes társulat megélhetését.

Az eszme szép, de kivitele lehetetlen; — fennakad a székely városoknak a művészettel szemben való magatartásán, a műizlés teljes hiányán s az

kiabálta s rázta dühében maga alatt az ágyat. — Küldj el az apád után, mondta a feleségének s üzend meg neki, hogy hozza a pénzt.

Az öreg elhozta a hét aranyat s erre a beteg megindult csónakázni. Ráfördült a baloldalára s mosolygott. A felesége ijedten meredt rá. Megfogta a vállát, fölrazta s még a beteg is észrevette, hogy nagyon meg van ijedve, mert megnyugtatta.

— No látod, hogy használt a pénz. Kikötöttem; ott táncoltak körülöttem, de egyik se nyult hozzám.

Egy kicsit elgondolkozott s csodálkozva mondta:

— Még a királyokat is meg lehet vesztegetni. Bizonyosan nem adott a többinek egy krajczárt se belőle.

Tovább akart csónakázni, de egyszerre csak reszketni kezdett. Feléje rohantak a törpék s most már nemcsak a baloldalára, de a jobbra is belészurták a lándzsáikat. Rátapasztotta kezeit a két oldalára s rettenetesen jajgatni kezdett.

— Mondtam, hogy nem adott a többinek!

Tele szájjal ordított, de mindinkább gyengült a hangja, végre már csak motyogva beszélt a királylyal. Kérte, hogy hagyjanak már neki békét, felesége, gyermeke van, nem tudja elviselni, hogy ha bántják. A törpék úgy látszik, nem hallgattak reá: még egyszer rárohantak. A csónakot ellökték a parttól, nem menenülhetett. Izzadt, verekedett, egyet-kettőt még kiáltott s azután vége lett.

éles politikai ellentétek viharozásán. Nem összetartásra született a magyar, szenvedélyessége szétrobantja s csak a veszély tudja összehozni. Nem fog soha eljönni az a napnak hajnala, mely a béke örök templomát világítja meg.

Nem; — mi lehetetlennek találjuk dr. Vass eszméjét, mert nem hisszük, hogy a székely városokat egy érdekbe lehetne vonni akkor, mikor egy megyében se lehet összetartó, békés kört teremteni s nem a színészet ügye lesz a világcsoda, mely összehozza a sziveket, az egyéneket és köröket tud teremteni.

Miért? — azt is könnyen ki lehet találni.

Ki ismeri viszonyainkat, jól tudja az, hogy a műizlés milyen alacsony fokon áll minálunk. Komédia kell még mindig és nem színház. Hiszen szánalom volt nézni, hogy városunkban, mikor színház volt, egy Dioramás telt házat hozott össze s a színészek nem tudtak játszani, mert nem volt kinek. Azok a forgó képek, melyek úgy néztek ki, mintha valami képes levelező lapot raktak volna üveg alá, óriási közönséget vonzottak s a tulajdonos jó üzletet csinált, a magyar színészet istápolói pedig kenyér nélkül maradtak. A vásári bódé megtelik, a magyar színészet kegyelem kenyérré szorul.

Ennek pedig kettős oka van, először mert olcsó, másodsor meg a szemnek tetsző s ez már elég, a lélek művelése az utolsó dolog.

Mire számít hát dr. Vass? A városok nagy-lelkű adakozására, mikor egy aszfaltügyből is tengeri kigyót csináltunk, vagy a közönség támogatására, mikor annak diorama kell színház helyett.

Az eszme tehát anyagilag is megoldhatlan, más oldalról lehetetlen műpártoló közönséget teremteni. Ez a mi közönségünk a felületesség útján kezd haladni s mélyebben nem néz le, mert erre vagy nincs bátorsága vagy nincs ereje. Hol látunk ma már egy házi könyvtárt? Talán sehol, de látunk fényes toletteket, éktelen struczollakat s a divat ezer hóbortjait. És ha némely helyt látunk is, szánalom odanézni. Vagy csupa diszkötések, melyeket a tulajdonos mutogatásból házában közszemlére kitesz, a nélkül, hogy ismerné tartalmát, vagy a francia ocsmányások példányai azok, melyek Zola asztaláról mint megmaradt morzsákat szedték össze s rosszul magyarázva újra feltalálták.

Nem, nem folytatom tovább, de még nagyon sok érvt tudnék felhozni, mi dr. Vass tervét megdönti; — sajnos lehetetlen, szerényebbek a viszonyok, hogy mi nagyobb munkára vállalkozhatnánk, pedig fajunknak határszéli védbástyái vagyunk és áldozhatnánk a nyelvért is.

Először műizlést teremtsünk, gondolhatunk aztán műpártolásra is.

*

Nem kívánunk sokat, de amit ohajtunk, az könnyen elérhető. Már hangoztattuk ezt és ismételjük, hogy a rendőri kihágási ügyek mellől el kell venni a szini-ügyet s egy városi sziniügyi bizottságot kell alakítani, amely hivatva van városunk sziniügyeit ellenőrizni, engedélyt adni vagy megvonni. Ilyen sziniügyi bizottsága minden rendezett városnak van s ezt minálunk is meg kell teremteni. Ezzel ugyan mit se segítünk a sziniügyek állásán, de legalább jó társulat kap csupán engedélyt s a sziniügyek ellenőrizve lesznek. Majd ha a belügyminiszter rendezi a sziniügyeket, akkor talán jobb idő fog virradni a vidéki színészet szomorú állapotára.

Ujdonságok.

Katonai áthelyezések. Említettük volt, hogy Hönsch Rudolf cs. és kir. alezredes Banjalukába helyezettett át. Az áthelyezett alezredes tiszteletére a tisztikar péntek öste a Müller-szálló éttermében bucsuvacsorára gyült össze s szombat reggel a vasutnál teljes számban megjelent. Áthelyezésével üreseedésbe jött állásra Leutschaff Károly őrnagy helyezettett át Brassóból.

Székelyfiuk elhelyezése. Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter korábban megvalósította azt a régen hangoztatott eszmét, hogy az iparos pályára kívánczó székely fiukat hatóságilag írják össze és szállítsák ki magyar vidéken lakó mesteremberekhez s így a Romániába való kivándorlásoknak vegyék elejét. Az idén az egész székelyföldön 120 ilyen fiut irtak össze. Ezek között van marostordamegyei 35, csikmegeyi 45, háromszékmegeyi 7, udvarhelymegeyi 11, torda-aranyosmegeyi 18, kisküküllőmegeyi 3 és romániai (galiczi) 1. A beosztott fiuk megyéik székelyhelyeiről 24-én fognak a kamara kiküldött tisztviselőinek kalauzolása mellett elutazni.

sugta azt, amit az elmúlt éjszaka alatt kigondolt. Nagyon okos dolog ez, bizonyosan lesz foganatja.

— Kérj a feleségtől harminczöt forintot. Érted, öreg, de jól hallgass ide. Menj be a Kereskedelmi Bankba s váltsd be aranyra. Egy szőke, magas czvikkeres uri embert fogsz ott találni, annak mond meg, hogy nekem kell az arany; jó barátom, nem számítja majd drágán. Azután hozd el nekem az aranyakat.

— Mire, kell, fiam?

— Ez nagyon fontos dolog. Nézd csak, ezekkel a hitvány kölyökemberekkel már semmire se megyek. Szép szó, kard, puska, minden hiábavaló. Hát én már most rájöttem, hogy mit kell velük tenni. Oda-hivom a királyt a csónakhoz s adok neki hét aranyat. Erre kikötök a paron. No csak gondoskodj az aranyokról.

— Van nálam aranypénz.

— Mennyi?

— Vagy hat darab.

— Az nem elég, hét kell neki.

Az öreg intett, hogy csak legyen nyugodt, holnapra meg hozza a pénzt s kiment a szobából. Künn azt mondta a leányának: — megint félrebeszél — s kiment a maga dolgai után. Másnap rá se gondolt az aranyakra, biztosra vette, hogy a beteg is elfelejtette már. A csónakos pedig rettenetesen kiabált otthon. Amint ki akart kötni, rátámadt a király, kereste a pénzt, hogy odaadja s nem volt.

— Hát azt akarjátok, hogy megöljenek? —

A közig. biz. gyűléshez. Lapunk múlt számában az e havi közig. bizottsági gyűlésről írva, említettük volt, hogy *Jakab Gyula* alispánt a közigazgatási bíróság állásába visszahelyezte. Mint most értesítenek ez tévedésen alapszik, amennyiben ez ügy még nem nyert befejezést.

Tanulók kirándulása. Említettük volt, hogy a főreáliskola növendékeivel a pünkösztől ünnepek alatt Brassóba és Szinájába kirándulást tervezett. A 46 tanuló 4 tanár vezetése mellett a péntek délutáni vonattal utazott el, hogy szombatot már Brassóban töltsék. Brassóban megnézik a város nevezetességeit s a czeni Árpád-szobrot felkeresve, megkoszorúzzák azt s beszédet és szavakat tartanak. A Honterus-szobrot is felkeresik ott és beszédet tartanak. Vasárnapot Szinájában töltik, megtekintve a román király gyönyörű szép nyaraló helyét s hétfőre ismét Brassóba visszatérve, kedd reggel 5 órakor induló vonattal térnek haza. Segesvárt a vonat csatlakozására várva, a Petőfi-szobrot is megkoszorúzzák s emlékbeszédet mondanak. A kiránduló tanulók a kedd délutáni vonattal már városunkba vissza érkeznek. A kirándulást vezető négy tanár a kirándulást legügyesebben megíró tanuló részére egy 6jés egy 4 frtos pályadíjat tűzött ki.

Hymen. *Harmath* Ödön kö- és agyagipariskolai tanár ma tartja eljegyzését *Lánger* Adolfin áll. felsőleányiskolai tanítónővel, Budapesten.

Kinevezések. A belügyminiszter a homoródszentpáli anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé *Kis Jenő* körjegyzőt, a zetelaki anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé *Hargitai Béla* helyettes községi jegyzőt, az ábrahámfalvi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé *Sztancsuj Dénes* községi adószedőt s az erkei anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé *Binder Péter* földbirto-
kost nevezte ki.

Székely leányok Romániában. Említettük, hogy egy Romániában lakó magyar ember végre is megelégte azt a szegyetlenes dolgot, hogy székely leányokat csapatostul szöktetnek át a határon alávaló lélekfúrók s egy ilyen emberkereskedő ellen feljelentést is tett. E feljelentés következtében Háromszék megye főispánja vizsgálatot rendelt el s ennek folyamán meglepő dolgok derültek ki. A kiszöktetett 86 berkezi leány közt a legfiatalabb 11 éves, 14—17 éves van köztük vagy 30. Huszonnégy évesnél idősebb alig akad köztük. A legszomorubb, hogy a szülők közül a legtöbb maga akarta gyermeke távozását, és pedig azért, hogy ne fogyaszszák otthon a kenyeret. A 86 közül 32 szülő azt se tudta, hova ment s hol van a gyermeke. A kézdívásárhelyi főszolgabíró figyelmeztette ezeket, hogyha szolgálatba kell adni a gyermekeiket, nem jobb volna-e Magyarországra adni, mire a legtöbben azt válaszolták, hogy ők is így szeretnék, de nem tudnak hozzájutni, mert Magyarország messze esik tőlük. Mindezekből az a tanulság, hogy a székely gyermekek elhelyezésének ügyét komolyabban kell venni. *Lukács Béla* hozzáfogott ehhez miniszter korában, de csak a fiukra gondolt, kiknek ipari pályára való lépését könnyítette meg. Folytatni kell a dolgot a székely leányok elhelyezésének megkönnyítésével.

Unitárius istentisztelet. Sz.-Udvarhelyt és vidékén lakó unitáriusok pünkösztől ünnepi istentisztelete május 12-én d. e. 11 órakor kezdődőleg a Bethlen-utcában levő Vánky-féle házban tartatik, mely alkalommal az Urvacora is ki fog szolgálatni a hívőknek.

Emléket az agyagfalvi rétre. Ujabb adakoztak: Városi Gyula gyűjtő ivén 10 frt, Ozsváth Miklós gyűjtő ivén 1 frt 45 kr, Hodgyai Albert gyűjtő ivén 1 frt 30 kr, dr. Solymossy Lajos gyűjtő ivén 9 frt 72 kr, Derzsi Kovács Ferencz gyűjtő ivén 3 frt, Sepső-Szentgyörgy város a polgármester gyűjtő ivén 5 frt, összesen 30 frt 47 kr. Ezt hozzáadva a már begyűlt 618 frt 63 kr-hoz, az alap összege tesz 649 frt 10 krt. Fogadják a nemesszivű adakozók hazafias adományokért a végrehajtó bizottság szives köszönetét. Sz.-Udvarhelyt, 1899. május 19. *Ferenczi János* biz. pénztárnok.

Kossuth-szobor Marosvásárhelyen. Erdélyben először Marosvásárhelyen állítottak szobrot Kossuth Lajos nagy hazánkfia emlékére. A szobrot a Széchenyi-téren, a híres Bodor-kut és Bem tábornok szobra közé állították föl. A leleplezési ünnepély június hó 11-én lesz, amelyen előreláthatólag meggyékből is tömegesen fognak megjelenni.

A székelykeresztúri m. kir. állami tanítóképző-intézet I-ső osztályába, az 1899—1900. isk. évre felvétetnek oly éptestű, épszervezetű, egészséges ifjak,

számszerint 25, kik 15-ik életévüket betöltötték, s a gymnasium, vagy a reáliskola, vagy a polgári iskola legalább 4 alsó osztályát, vagy a felsőnépiskolát jó sikerrel végezték, vagy a jelen év június végéig elvégzik. A felveendő ifjak közül 20-an, jó iskolai bizonyítvány és kellőleg igazolt szegénység alapján, a következő állami segélyben fognak részesített: az egyttlakási helyiségben, a hányan beférnek, lakás, fűtés, világítás; továbbá fehérnemű-mosás és netaláni betegség esetében, gyógykezelés, ezeken kívül havonként 5—6 frt pénzsegély; továbbá 5 saját költségére vétetik fel, s csak gyógykezelést és fehérneműmosást nyer. A felvételért saját kezűleg irt és 50 kr.-os bélyeggel ellátott folyamodások a tanítóképző-intézet igazgató-tanácsához czimezve, jelen év május 31-ig *Borbély Sámuel* igazgató-tanárhoz küldendők be.

Meghívó. Az udvarhelymegyei és Székely-Udvarhely városi szabadalvűpárt, *f. hó 24-én, d. e. 11 órakor a Schnapek-féle* szálloda nagytermében egy a pártot érdeklő nagyfontosságú ügyben pártértekezletet tart, melyre a párt tagjait tisztelettel meghívja. *A szabadalvűpárt végrehajtó-bizottsága.*

Halálozás. E hó 16-án hunyt el *Töke Imréné, Cseh Zsuzsanna* 70 éves korában. Temetése 18-án történt meg a reformátusok szertartása szerint.

Áthelyezés. A földmivelésügyi miniszter *Spielhaupter* György erdészgyakornokot Beszterczéről hasonló minőségben a helybeii kir. erdőhivatalhoz áthelyezte.

Az új ref. püspök eskütétele. Az e heti általános kihallgatások előtt, a király kezeibe tette le az esküt *Bartók György* dr., az új ref. püspök, mely alkalommal az eskümintát *Molnár Viktor* osztálytanácsos olvasta föl. Az ünnepélyes aktusnál *Wlassics Gyula* dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter és *Andrássy Aladár* gróf királyi főkamarmester intervenáltak.

A főreálisk. 8. oszt. az osztályvizsgálója 13-án történt meg. A kilencz jelentkező tanuló közül egy a történelemből megbukott, míg a többi hétfőtől csütörtökig az írásbelieket tette le.

Az év. ref. kollegiumban a szóbeli érettségi vizsgálatok e hó 12. és 13-án, míg az írásbeli érettségi vizsgálatok 14—18-án történtek meg. A torna-vizsga június 11-én vasárnap délután 3 órakor lesz a kollegium-kertben. Az évszázó vizsgálatok ugyancsak a jövő hó 16-án kezdődnek és 26-án érnek véget. A vizsgálatok nyilvánosak s azokra az érdeklődő közönséget szívesen látja az intézet igazgatósága.

Uj gyár Tordán. Tordáról jelentik, hogy ott nagyszabású gipszgyárat szándékoznak létesíteni. A gyár célja az, hogy különösen azokat a modern gipsz-építészeti czikkeket állítsa elő, amelyeket ma többnyire külföldről szállítanak hozzánk.

Magyar egyesület Brassóban. Brassóban megyei iskolaegyesület alakult, amely a magyar nyelv terjesztését tűzte ki céljául. A hazafias egyesület alapításáért a kezdés érdeme *Ottlik Géza* állami anyakönyvi felügyelőt és *Halász Gyula* főreáliskolai tanárt illeti.

Édesanyjának gyilkosa. Ily czim alatt járta be még a napi sajtót is az a szenzációs gyilkosság, amely múlt év július havában Székely-Kereszturon történt. A gyilkosság áldozata özvegy *György Sándorné* volt, akit *Jóska* nevű fia — ki azelőtt egy pár nappal tért vissza Romániából — amiért takarékos anyja 2—3 frt készpénzt elvette tőle, megölt. A törvényszék az elvetemült gyilkost életfogytiglani börtönre ítélte, azonban most Pesten történt megfigyelés után kitűnt, hogy a fiu, akin különben már a vizsgálat alkalmával mutatkozott az eszelőség — örült. A szerencsétlen gyilkost a napokban fogják életmetetőjébe, a nagyszobeni örültek házába elszállítani.

Tilalom a fűző ellen. A szász közoktatásügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében az iskolás leányoknak megtiltja a fűző viselését, egyszersmind elrendeli, hogy az iskolákban kényelmes és egyszerű zubbonyt viseljenek.

A villamvilágítás rohamos terjedése, mely előnyöségénél fogva, a Siemens és Halske cég által létesített számos berendezések fényes sikereinél fogva is vált közzeggyőződésé hazánkban is, hogy a mesterséges világítások közt a legszbb, legjobb és legjutányosabb a villamvilágítási módszer; ezé az elsőség és a jövő; ennek bizonyítékai, hogy már Magyarországon igen sok városban be van vezetve a villamvilágítás s igen sok helyen most van folyamatban annak létesítése; mert ott, ahol a világítási módszereket tanulmányozzák, felismerik, hogy a villamvilágítás legczélserűbb. A Siemens és Halske cég nemcsak hazánkban rendezett be számos villamvilágítási és erőátviteli telepet, hanem Keleten is nagy elterjedést biztosított magának; az utóbbi időben Szerbiában létesített számos berendezést, még pedig oly sikerrel, hogy ezek elismerésül I. Sándor szerb király a Siemens és Halske cég nevében, annak

budapesti vezetőjét, *Wiedenker* Bélát a szent Száva-rend arany keresztjével s *Molnár Lajos* mérnököt pedig ugyanazon rend lovagkeresztjével tüntette ki *Legujabb* ismét *Úzice* város bizta meg a Siemens és Halske czéget villamvilágítási és erőátviteli berendezéssel, mely a vízerő kihasználásával mintegy 20 kilométer távolságról vezetve, a világításon kívül egy most épülő nagy fonó- és szövő gyár gépeinek hajtására is fog szolgálni.

Színház.

Szombaton, 13-án és vasárnap, 14-én, *Herczegh Ferencz* 4 felvonásos életképe *A Gyurkovits lányok* ment, mindkét este telt ház előtt. A szerencsés kezű *Herczeg*, aki úgy ilyen czimű regényével, mint e darabjával pártját ritkító rekordot ért el, a mit talán az igazol legfényesebben, hogy a Magyar színházban most közelebről történt ötvenedik előadásánál a statisztika szerint mintegy 50,000 forintot hajtott be. E regénye olyan általános elterjedésnek örvend, hogy fölöslegesnek tartom pár szóval is ismertetni, csak azt jegyzem meg, hogy a lányok így színre alkalmazva jóval többet érnek, mint amugy regényben. *Szláma Vilma* a társulat kellemes hangú énekesnője a Miczi szerepét játszotta meg dicséretre méltó discrecióval, míg a *Katinka* szerepe *Lőrinczy Erzsike*, e rokonszenves fiatal színésznő kezében volt, aki azt csupa erő és temperamentummal alakította. *Sárit Kovácsné* Ilus, *Ellát Lőrinczy Aranka* játszotta. *Helényi Elemér* daliás *Horkay Feri* volt s szerepét mindvégig elég könnyedén és finom komikummal játszotta meg s genrelakításához határozott tehetség van Hetényiben s különösen az intim, a pathologikus jeleneteket pompásan csinálja. *Rákos János* az ezredesből tulerős katonát csinált, míg *Nánásv Gida* szerepében elég jó volt.

Hétfőn, 15-én, a vigszínház másoddarabját, a *Mozgó fényképek* czimű bohózatot mutatták be. Az előadásnak nagy sikere lehetett volna s hogy a nézőtér nem telt meg s mondhatni teljesen üres volt, annak részben a szép tavaszi idő is az oka, mely a szabadba csalja az embereket. Az előadás mindvégig derült hangulatban tartotta a megjelenteket. Természetesen kár, hogy a cynematografot nem lehetett nyílt színen bemutatni, ami azonban a darabra nem járt hátránnyal. Az egész darab különben egy ötleten alapszik s hogy a közönség mégis jól mulatott, azt a közreműködőknek lehet tulajdonítani s most már elmondhatom, hogy a Várady-társulat egy néhány tagja határozottan folytonos progresszióban van. Szerepcsere történt, amit igaz meglehetett érezni, hanem a rendezés azért jónak volt mondható. *Kovács*, aki beugrott, a póruljárt kikapós férj szerepébe, elég jól beletalálta magát. *Várady József* a díjbirkózó szerepében kitűnő alakot mutatott be. Felemlítést érdemel *Nánásv*, aki az együgyű, a jóindulatu lengyel nemest jól játszotta. *Lőrinczy Erzsike* a fiatal, megcsalt asszony szerepében aratott tapsokat.

Kedden, 16-án, *Echegaray József* négyfelvonásos drámája, *Marianna* került színre czimszerepben *Lőrinczy Erzsikével*. A nagy spanyol költő e darabjával idegeinket foglalkoztatja. A nagy *Galeotti* társadalmi problémát vetett föl, a *Föll, mely tisztít* valószerűtlen jellemeivel a színészek tehetségére appellál, az *Örült-e vagy szent* még tovább megy: megbámulni való vakmerőséggel a jelen korba egy antik jellemet helyez bele, míg *Marianna* vörös ruháival és lázító színeivel hat. Ha eddig tartózkodó álláspontot foglaltunk a Várady-társulat mellett, most azt közönségünknek a legmelegebben ajánljuk, már csak azért is, mivel a társulat *Lőrinczy Erzsikében*, a társalgási primadonnában kevés vidéki színpadon található színésznőt bír, aki érzelmei egyformán tud uralkodni, minden körülmények között. Ez esti alakításában arról győződött meg, hogy fenomenális színjátszásának ereje az ilyen természeti alakításokban fekszik s igen sok sikerült momentumot jegyezhetnének fel ez esetről. A második és az utolsó felvonásban hatalmas, realiztikus játékaival teljesen lekötötte figyelmünket, amit kedves megjelenésével, rokonszenves külsejével még fokozott s a kevés számú közönséget nyílt színen is több alkalommal tapsokra ragadta. Kevés jót mondhatok pártneréről, *Iró* Ágostonról, aki a Dániel szerepében mindvégig erős lámpalázzal küzdött, ami ugyancsak a saját rovására ment. Igen jó volt *Várady J.* a tábornok, *Petre Ferencz* a Castuló, *Rákos J.* a Don Joaguin szerepében. A többiek is kisebb-nagyobb szerepeket a körülményekhez képest elég jól megjátszották.

Szerdára, 17-ére, *Családi örömök* három felvonásos vígjáték volt kitérve, hanem bizony a gyérszámban megjelent közönségért az előadást el kellett ejteni. Csütörtökön, 18-ikán, *Petre Ferencz* jutalomjátékául két francia író kitűnő bohózata *A végrehajtó* ment, félig sem telt ház előtt. A darab a Vigszínház állandó műsor- és kasszadarabja, melyben van bizonyos vigjátéki igyekezet — hogy így fejezzük ki magunkat — a mennyiben szatirja akar lenni a házasság életnek, azonban a figurák, a helyzetek igen természetesen mind bohózatok. Van benne — s ez tagadhatlan — olyan részlet is, mely bizony a bon-ton rovására megy, amely azonban e fin de siecle világban nem teszi meg azt a hatást, amelyet a prudériára kellene megtegyen s a nagyközönség igen természetesen felöltöjével, botjával a szégyenérzetét is le kell hogy tegye és ne keressen okot a pirulásra, a főlháborodásra, hanem csak mulasson Mert a mi Brocatel ügyvéddel ebben a darabban megessik, az nem pikanteria, hanem disznóság, már pedig erre a mi közönségünk még nincsen kinevelve. A szereplők valamennyien jól megállták helyüket s feladatukat ügyesen, élénken oldották meg. *Lőrinczy Erzsike* ez este a Cyprienne szerepében megint az ő finom és diszkrét játékaival gyönyörködte a közönséget, amely már öt puszta megjelenéséért is tapsal fogadta. Ismételtén jó volt *Helényi* a czimszerepben s játéka egészen felvillanyozólag hatott többi társaira is. Az ügyvédet *Kovács Miksa* játszotta meglehetősen discrecióval *Várady* a kapitány szerepét összetévesztette a díjbirkózóval s így tulozott. Jók voltak *Nánásv, Czeglédiné, Petre* és *Borzási Rózsika* is.

Pénteken, 19-én, harmadszor és zónaelőadásul a *Gyurkovits lányok* került színre szerepcsere nélkül, félig telt ház előtt. Szombaton, 20-án, *Berczik Árpád* új vigjátéka, *Himfy* dalai ment.

Közgazdaság.

Kamarai közgyűlés. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara május hó 17-én rendes havi ülést tartott, amelyen *Tauszig* B. Hugó kir. tanácsos elnökölt. Az elnöki közlések során említésre méltó a kereskedelmi miniszter leirata, mely szerint a *forgasztási szövetkezetek* forgalmát és üzleti ténykedését korlátozni nem kívánja. A csikgyimesi határvasut-állomáson vámhivatal állítottatott fel.

Nagy érdeklődés mutatkozott a székely fiuk ügye iránt. Jelen év tavaszán 120 fiu helyeztetett el magán iparosokhoz. A székely fiuk iparalapa a legutóbbi gyűlés óta 181 frt 76 krral szaporodott és ezzel az alap 2932 frt 08 krt tett.

Tárgyaltatott a borhamisítás ügye. A közönség bizalma megingott és a termelők zaklatásnak vannak kitéve. A bajok orvoslása céljából pártolása határozatott az aradi kamara ama feliratának, hogy a földmivelésügyi miniszter szakközvegi látogassák meg váratlanul a bortermelőket és borkereskedőket, vegyenek vegyelemzésre szolgáló bormintákat, a vizsgálat eredményét időnként hirdessék ki, de vizsgálati díjat csak azoktól szedjenek, kiknek bora hamisnak találtatott.

Nagyobb vitát provokált az állami italmérsi jövedékről szóló törvényjavaslat 5. §-ának módosítására vonatkozó megkeresése az aradi kamarának. A törvényjavaslat intencziója ugyanis az, hogy *szesz és abból készített palinka kiskereskedésekben ne árulassék, hanem csak palinkamérésben.* Az aradi kamara ebben a kiskereskedők existenciáját látja veszélyeztetve, mivel hogy az italmérés megszorításával jövedelmük fő részétől esnek el. Morális és közgazdasági szempontból folytatott vita után az átirat egyszerűen tudomásul vétetett.

Egy felmerült konkrét esetben a kamara elvi jelentőségű határozatot kért a ker. minisztertől. Végeladás engedélyéről lévén szó, az iparhatóságokkal közöltetni határozatott a miniszter azon döntvénye, hogy „a végeladás üzlet lebonyolítás címén, amennyiben a lebonyolítás az egész üzletre vonatkozik, hat hónapi időtartamon belül a leltár betérjesztésének kikötése nélkül engedélyezendő s leltár csak akkor követelendő be, ha a hat hónapra nyert végeladási engedély meghosszabbítottatik.

Végül a kamara évi jelentésének, mely újabb megállapodás szerint csak írásban terjesztetett a ker. miniszter elé, a jegyzőkönyv kapcsán való kinyomtatása elhatározatott. Az ülés több kisebb jelentőségű tárgy letárgyalása után véget ért.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

Két jól számoló kasszirnő

két előkelő fűszerkereskedésben azonnali alkalmazást talál.

Czim a kiadóhivatalban tudható meg.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirtve házi szer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták külsőleg, csúszná, tag-szagatásnál és meghűtésekkel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyákkorta Horgony-Liniment etnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban maadnem minden gyógyszertárban készletben van; főrakár: Török József gyógyszerésznel Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több ki-sebberreku utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” vedjegy és Richter cégjegyzes nélkül mint nem va-lodit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., esász. és kir. udvari szállítók, BUDOLSTADT (Thüringia).

Uj férfiszabó üzlet!

Papp István és Tamás Gáspár
férfiszabó üzlete
Sz.-Udvarhelytt, Szombatfalvi-utca.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy eddigi önálló szabó-üzletünkkel felhagyva, Székely-Udvarhelytt, a Szombatfalvi-utczában

Papp és Tamás

czég alatt, a kor követelményeinek mindenben megfelelő, új társas üzletet nyitottunk.

Előnyös összeköttetéseknel fogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mostanság itt városunkban már-már szokásossá vált utazóknál megrendeléseket képesek vagyunk kiszorítani, mivel jó áru és a legdivatosabb szabás által lehetővé tudjuk tenni azt, miszerint a fővárosi hasonlítottakkal a versenyt minden tekintetben kiálljuk.

Eddigi elvünkhez híven, most fokozottabb mértékben akarjuk a nagyközönség szives megrendelését a magunk számára biztosítani, s bármilyen ruhadarab készítését a legpontosabb szállítással, jutányos árak és fizetési módzatok mellett, elvállaljuk.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, vagyunk teljes tisztelettel

Papp és Tamás,
férfiszabók.

Nagyválaszték ruhaneműekben.

Kiadó lakás

A piac-téren

Öz. Karácsonyi Józsefné
házában, földszinten 3 szoba és egy
konyhából álló lakás kiadó.

Értekezni lehet

Szálasy Ferencznél
Parajdon.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy mai naptól Sz.-Udvarhelyt a Kossuth-utczában, öz. Balácsi Lajosné házában egy

fényképészeti

műtermet

nyitottam, hol is mindennemű felvételeket, ugyszintén nagyításokat művészi kivitelben eszközök a nagyon tisztelt felek meglegedésére.

Nagyrabecsült bizalmát kérve maradok

kiváló tisztelettel

ROTH G. ÁRMIN,
fényképész.

209—1899. szám.

Udvarhelyvármegye főispánja.

Pályázati hirdetés.

A kormányzatomra bizott Udvarhelyvármegyében a homoródokládi járási állat-orvosi állás lemondás folytán megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen Homoród-Oklánd székhelyvel rendszeresített állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 1. §-a, illetve az 1888. évi VII. t.-cz. 133. §-ának szemelött tartásával felszerelt pályázati kérésüket hozzám folyó évi október hó 1-ig adják be.

Ezen állás javadalmazása áll 532 frt 50 kr fizetés és 100 frt uti átalányból.
Székely-Udvarhelytt, 1899. május 2-án

Gróf Haller János,
főispán.

M. kir. államvasútak.

Nyári menetrend.

Érvényes 1899. május 1-étől.

V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.
715			300	ind. Székely-Udvarhely érk.	159		620
731			316	Bikafalva	140		601
743			329	Bögöz	127		547
807			354	N.-Galambfalva	110		530
828			411	Bethfalva	1241		501
831			421	Székely-keresztur	1232		453
848			438	Ujszékely	1203		429
902			454	érk. Héjjasfalva ind.	1148		414
209			1025	Brassó		209	800
921			504	ind. Héjjasfalva érk.	1112		403
951	553	1140	532	Segesvár	1051		340
	654	101		érk. K.-Kapus ind.	945		213
		419		N.-Szeben			
	656	125		ind. K.-Kapus érk.	943		158
	849	433		érk. Kocsárd ind.	752		1054
		1030		M.-Vásárhely	1030		115
	854	443		nd. Kocsárd érk.	750		1042
	1046	645		Kolozsvár	555		833
	231	1117		Nagy-Várad	211		342
	750	620		érk. Budapest ind.	915		830

Az indulási és érkezési idők közép-európai időre vonatkoznak.

Az éjjeli idő esti 600 órától reggeli 500 perczig, a perczeket jelző számjegyek aláhuzásával vannak kitüntetve.

Utánnymat nem díjaztatik.

Közgazdaság.

Kamarai közgyűlés. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara május hó 17-én rendes havi ülést tartott, amelyen *Tauszig* B. Hugó kir. tanácsos elnökölt. Az elnöki közlések során említésre méltó a kereskedelmi miniszter leirata, mely szerint a fogyasztási szövetkezetek forgalmát és üzleti ténykedését korlátozni nem kívánja. A csikgyimesi határvasut-állomáson vámhivatal állíttatott fel.

Nagy érdeklődés mutatkozott a székely fiuk ügye iránt. Jelen év tavaszán 120 fiu helyezettett el magán iparosokhoz. A székely fiuk iparalapja a legutóbbi gyűlés óta 181 frt 76 krral szaporodott és ezzel az alap 2932 frt 08 krt tett.

Tárgyaltatott a borhamisítás ügye. A közönség bizalma megingott és a termelők zaklatásnak vannak kitéve. A bajok orvoslása céljából pártolása határozatott az aradi kamara ama feliratának, hogy a földmivelésügyi miniszter szakközegei látogassák meg váratlanul a bortermelőket és borkereskedőket, vegyenek vegyelemzésre szolgáló bormintákat, a vizsgálat eredményét időnként hirdessék ki, de vizsgálati díjat csak azoktól szedjenek, kiknek bora hamisnak találtatott.

Nagyobb vitát provokált az állami italmérsi jövedékről szóló törvényjavaslat 5. §-ának módosítására vonatkozó megkeresése az aradi kamarának. A törvényjavaslat intencziója ugyanis az, hogy szesz és abból készített pálinka kiskereskedésekben ne árulassék, hanem csak pálinkamérésben. Az aradi kamara ebben a kiskereskedők existenciáját látja veszélyeztetve, mivel hogy az italmérés megszorításával jövedelmük fő részétől esnek el. Morális és közgazdasági szempontból folytatott vita után az átirat egyszerűen tudomásul vétetett.

Egy felmerült konkrét esetben a kamara elvi jelentőségű határozatot kért a ker. minisztertől. Végeladás engedélyéről lévén szó, az iparhatóságokkal közölni határozatott a miniszter azon döntvénye, hogy „a végeladás üzlet lebonyolítás címén, amennyiben a lebonyolítás az egész üzletre vonatkozik, hat hónapi időtartamon belül a leltár beterjesztésének kikötése nélkül engedélyezendő s leltár csak akkor követelendő be, ha a hat hónapra nyert végeladási engedély meghosszabbítottatik.

Végül a kamara évi jelentésének, mely újabb megállapodás szerint csak írásban terjesztett a ker. miniszter elé, a jegyzőkönyv kapcsán való kinyomtatása elhatározatott. Az ülés több kisebb jelentőségű tárgy letárgyalása után véget ért.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

Két jól számoló kasszirnő

két előkelő fűszerkereskedésben azonnali alkalmazást talál.

Czím a kiadóhivatalban tudható meg.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER
Linimentum Capsici compos.
 Ezen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fejételemszerűen bedörzsöléséért alkalmazzatik köszvénynél, csúznál, tag-szagotánál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig Gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, Gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 lrt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; fóráktár: Török József gyógyszerésznel Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több ki-szobértéknél utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” vedjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és TSA., osász. és kir. udvari szállítók, **UDOLSTADT** (Thüringia).

Uj férfiszabó üzlet!

Papp István és Tamás Gáspár
 férfiszabó üzlete

Sz.-Udvarhelytt, Szombatfalvi-utca.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy eddigi önálló szabó-üzletünkkel felhagyva, Székely-Udvarhelytt, a Szombatfalvi-utczában

Papp és Tamás

czég alatt, a kor követelményeinek mindenben megfelelő, új társas üzletet nyitottunk.

Előnyös összeköttetéseinknél fogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mostanság itt városunkban már-már szokássá vált utazóknál megrendeléseket képesek vagyunk kiszorítani, mivel jó áru és a legdivatosabb szabás által lehetővé tudjuk tenni azt, miszerint a fővárosi hasonlítottakkal a versenyt minden tekintetben kiálljuk.

Eddigi elvünkhez híven, most fokozottabb mértékben akarjuk a nagyközönség szives megrendelését a magunk számára biztosítani, s bármilyen ruhadarab készítését a legpontosabb szállítással, jutányos árak és fizetési módzatok mellett, elvállaljuk.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, vagyunk teljes tisztelettel

Papp és Tamás,
 férfiszabók.

Nagyválaszték ruhaneműekben.

Kiadó lakás

A piacz-téren

Özv. Karácsonyi Józsefné
 házában, földszinten 3 szoba és egy konyhából álló lakás kiadó.

Értekezni lehet

Szálasy Ferencznél
 Parajdon.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy mai naptól Sz.-Udvarhelyt a Kossuth-utczában, özv. Balássi Lajosné házában egy

fényképészeti

műtermet

nyitottam, hol is mindennemű felvételeket, ugyszintén nagyításokat művészi kivitelben eszközök a nagyon tisztelt felek meglegedésére.

Nagyrabecsült bizalmát kérve maradok

kiváló tisztelettel

ROTH G. ÁRMIN,
 fényképész.

209—1899. szám.

Udvarhelyvármegye főispánja.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Udvarhelyvármegyében a homoródoklándi járási állatorvosi állás lemondás folytán megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen Homoród-Oklánd székhelyvel rendszeresített állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 1. §-a, illetve az 1888. évi VII. t.-cz. 133. §-ának szemelött tartásával felszerelt pályázati kérésüket hozzám folyó évi október hó 1-ig adják be.

Ezen állás javadalmazása áll 532 frt 50 kr fizetés és 100 frt uti átalányból. Székely-Udvarhelytt, 1899. május 2-án

Gróf Haller János,
 főispán.

M. kir. államvasútak.

Nyári menetrend.

Érvényes 1899. május 1-étől.

V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.		V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.
715			300	ind. Székely-Udvarhely érk.	159			620
731			316	Bikafalva	140			601
743			329	Bögöz	127			547
807			354	N.-Galambfalva	110			530
825			411	Bethfalva	1241			501
831			421	Székely-keresztur	1232			453
848			438	Ujszékely	1203			429
902			454	érk. Héjjasfalva ind.	1148			414
209			1025	Brassó		209	390	
921			504	ind. Héjjasfalva érk.		1112	403	
951	553	1140	532	éerk. Segesvár		1051	340	
	654	101		éerk. K.-Kapus ind.		945	213	
		419		ind. N.-Szeben				
	656	125		éerk. K.-Kapus érk.		943	158	
	849	433		éerk. Kocsárd ind.		752	1054	
		1090		ind. M.-Vásárhely		1090	115	
	854	443		nd. Kocsárd érk.		750	1042	
	1048	645				555	833	
	281	1117				211	342	
	750	620		éerk. Nagy-Várad ind.		915	830	

Az indulási és érkezési idők középeurópai időre vonatkoznak. Az éjjeli idő esti 600 órától reggeli 5³⁰ perczig, a perczeket jelző számjegyek aláhuzásával vannak kitüntetve. Utánnyomat nem díjaztatik.